

โครงการใช้โทรทัศน์สำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

นางพรพิมล กุลบุญ

003354

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต。

แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2519

116624191

A PROPOSED PROJECT IN UTILIZING TELEVISION FOR UNIVERSITY LIBRARIES
IN THAILAND

Mrs. Panpimon Koonlaboon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1976

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

รศ. ธีระ...

.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

รศ. ธีระ... ประธานกรรมการ
.....

ดร. ธีระ... กรรมการ
.....

ดร. ธีระ... กรรมการ
.....

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัยยงค์ พรหมวงศ์

บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ โครงการใช้โทรทัศน์สำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

ชื่อ นางพรระพีมล กุลบุญ

แผนกวิชา บรรณารักษศาสตร์

ปีการศึกษา 2518

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทและคุณค่าของโทรทัศน์ที่มีต่อการศึกษา และการดำเนินงานในห้องสมุด ห้างร้านบริหาร และบริการ เพื่อนำความรู้ดังกล่าวมาเสนอโครงการ การใช้โทรทัศน์สำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

วิธีดำเนินการ

วิธีดำเนินการวิจัย มีดังนี้คือ (1) ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำโทรทัศน์มาใช้ประโยชน์ทางด้านการศึกษาและห้องสมุด (2) สัมภาษณ์บุคคลผู้เกี่ยวข้องของทางด้านโทรทัศน์ (3) ส่งแบบสอบถามไปยังหอสมุดกลาง 17 แห่ง เพื่อสำรวจสภาพ และการใช้โทรทัศน์ของห้องสมุดดังกล่าว (4) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาสภาพการใช้โทรทัศน์ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย (5) เสนอโครงการ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏว่า หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยในประเทศไทย อาจนำโทรทัศน์ระบบวงจรปิดมาใช้ได้ทั้งในด้านการบริหารและบริการ ในด้านการบริหารอาจใช้โทรทัศน์ได้ 3 ประการคือ (1) ใช้โทรทัศน์ฝึกงานเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะปฏิบัติงานได้ถูกต้องและเป็นแบบแผนเดียวกัน (2) ใช้โทรทัศน์เป็นเครื่องตรวจห้องต่างๆ

ของหอสมุดกลาง เพื่อป้องกันการขโมยหนังสือ และเพื่อตรวจสอบความเรียบร้อยของห้องสมุด
 รวมทั้งเพื่อช่วยผู้ใช้ห้องสมุดที่มีปัญหาเรื่องการค้นคว้าจากห้องสมุด (3) ใช้โทรทัศน์
 ประชาสัมพันธ์ห้องสมุด เพื่อให้ นักศึกษา อาจารย์ และข้าราชการของมหาวิทยาลัยทราบ
 ถึงบริการของหอสมุดกลาง และเพื่อกระตุ้นบุคคลดังกล่าวให้มาใช้บริการของห้องสมุดให้
 มากขึ้น และอาจใช้โทรทัศน์ประชาสัมพันธ์รายการที่หอสมุดกลางจัด เพื่อให้มีผู้ติดตามชม
 รายการ

ทางด้านการให้บริการ หอสมุดกลางอาจนำโทรทัศน์ระบบวงจรปิดมาใช้ในการ
 ขยายบริการของห้องสมุดไปทั่วมหาวิทยาลัย โดยการจัดรายการโทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนความรู้
 ให้กับนักศึกษา อาจารย์ และข้าราชการของมหาวิทยาลัย ใช้โทรทัศน์ปฐมนิเทศห้องสมุด
 เพื่อให้ให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และอาจารย์ผู้สนใจชมได้พร้อมกัน ใช้โทรทัศน์ในการให้บริการ
 ตอบคำถาม และประการสุดท้ายเพื่อให้การใช้โทรทัศน์ของหอสมุดกลางมีประสิทธิภาพมาก
 ที่สุด หอสมุดกลางควรจัดสถานที่ในหอสมุดสำหรับให้ผู้ใช้ศึกษารายการจากแถบบันทึกภาพ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Findings

It was found that closed-circuit television could be employed by central libraries in Thailand both in administration and services. In library administration, television could help in: first, training clerical staffs of faculty libraries in order to achieve accuracy and orderliness in the routine works; second, supervising library rooms for the purposes of (1) security control (2) keeping the library in order and (3) helping users in solving library searching problems; third, publicizing library services to encourage students, faculty members and university officials to use more of library services, and advertising library programs.

In library services, closed - circuit television system could also be employed to extend library services throughout the campus; enabling the central library to produce library programs for enriching knowledge of students, faculty members and university officials. Television could also help in library orientation to all first-year students and faculty members as well as a means for reference services. To ascertain the utmost efficiency of television utilization, the libraries should also set up a space for videotape programs to serve users.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่องนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าถึงการนำโทรทัศน์มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษา และทางด้านห้องสมุด พร้อมกับเสนอโครงการใช้โทรทัศน์สำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ในการรวบรวมข้อมูล นอกจากจะค้นคว้าจากเอกสารแล้ว ผู้วิจัยยังได้สัมภาษณ์บุคคลผู้ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับโทรทัศน์เพื่อการศึกษาในประเทศไทย และส่งแบบสอบถามไปยังบรรณารักษ์ห้องสมุดกลาง 17 แห่ง ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากทุกท่าน จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำ ใ้แนวความคิด และช่วยเหลือในการศึกษาค้นคว้าของผู้วิจัยมาโดยตลอด รวมทั้งจัดหาเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัมพร ทัศนะระ ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำ และให้เอกสารประกอบการค้นคว้า ตลอดจน คุณจินดา สิงห์ปรีชา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชนิษฐ์ ศักดิ์วิรัตน์ และ อาจารย์สุวิมล วัชรภักย์ ผู้ซึ่งกรุณาตรวจร่างโครงการใช้โทรทัศน์สำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการเสนอโครงการ

พรรณพิมล กุลบุญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. การใช้โทรทัศน์ในห้องสมุดในสหรัฐอเมริกา	43
ห้องสมุดกับการจัดรายการโทรทัศน์	46
ห้องสมุดประชาชนดีทรอยต์	54
ห้องสมุดประชาชนมิลวอก	56
ห้องสมุดประชาชนไมอามี	57
ห้องสมุดประชาชนอิลลินอยส์	59
ห้องสมุดประชาชนอัลบานี	59
ห้องสมุดประชาชนอื่น ๆ	60
ห้องสมุดใช้โทรทัศน์เป็นเครื่องมือทางวิชาชีพ	63
ให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าทางโทรทัศน์ ...	64
ใช้ในการเลือกซื้อหนังสือ	65
ใช้ในการฝึกงานในห้องสมุด	65
ใช้ในการประชุมของบรรณารักษ์	66
ใช้เป็นเครื่องตรวจห้องอ่านหนังสือ	66
การจัดสถานที่ในห้องสมุดสำหรับให้ชมและให้เรียนรายการ โทรทัศน์	72
การใช้โทรทัศน์ในการปฐมนิเทศห้องสมุด	79
การใช้โทรทัศน์ในการประชาสัมพันธ์ห้องสมุด	93
4. การดำเนินการวิจัย	95
5. โครงการใช้โทรทัศน์สำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ...	119
ปัญหา	119
สถานภาพของห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ..	120
ชื่อโครงการ	122
ลักษณะของโครงการ	122
หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ	122

วัตถุประสงค์	122
แผนปฏิบัติงาน	122
บุคลากร	123
เป้าหมาย	125
งบประมาณ	126
การคิดตั้งอุปกรณ์	126
บทบาทของโทรทัศน์เพื่องานบริหาร	133
บทบาทของโทรทัศน์เพื่องานบริการ	138
ผลที่คาดหวังจากโครงการ	149
✓ 6. สรุปและข้อเสนอแนะ	150
สรุป	150
ข้อเสนอแนะ	151
บรรณานุกรม	153
ภาคผนวก	164
ภาคผนวก ก.	165
ภาคผนวก ข.	171
ภาคผนวก ค.	205
ประวัติการศึกษา	208

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1. เวลาเปิด - ปิด และจำนวนชั่วโมงที่ให้บริการในวันจันทร์ - ศุกร์ ของหอสมุดกลาง	100
2. เวลาเปิด - ปิด และจำนวนชั่วโมงที่ให้บริการในวันเสาร์ของ หอสมุดกลาง	102
3. จำนวนหนังสือ วารสาร และหนังสือพิมพ์ในหอสมุดกลาง	106
4. การจัดเก็บวัสดุทัศนูปกรณ์ในหอสมุดกลางจำแนกตามประเภท	108
5. อาคารสถานที่ของหอสมุดกลางจำแนกตามที่ตั้งและความสูง	110
6. จำนวนบุคลากรในหอสมุดกลาง แยกเป็นบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่	113
7. คุณวุฒิของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ในหอสมุดกลาง	114
8. จำนวนบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ทางด้านโทรทัศน์... .. .	116
9. จำนวนเพิ่มของบุคลากรตามโครงการ	125

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการแนบประกอบ

แนบที่

หน้า

1. การจัดสักส่วนในหอสมุดกลาง	127
2. การจัดสักส่วนห้องควบคุม	128
3. การจัดสักส่วนห้องชมรายการโทรทัศน์รายบุคคล	130

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย